

POUTA MANŽELSTVÍ JSOU TAK TĚŽKÁ,
ŽE SE MUSÍ DÁT DOHROMADY DVA, ABY JE UNESLI ... NĚKDY I TŘI.
A. Dumas ml.

GEORGES FEYDEAU

**TULU
LUMI**

STRAŠNÉ JE, ŽE NENÍ MOŽNO ŽÍT ANI S ŽENAMI ANI BEZ NICH.
G. Byron

GEORGES FEYDEAU

Ť U L U L U M

Komedie o třech dějstvích

Překlad a úprava: *dr. Josef Čermák*Režie: *Alois Müller j. h.*Scéna: *Otakar Schindler j. h.*Kostýmy: *Zdeňka Kadrnožková j. h.*Scénická hudba: *Josef Przebinda j. h.*Pohybová spolupráce: *Zdeněk Prokeš*Dramaturg: *Ladislav Sítva*Asistent režie: *Miroslav Bilek*Představení řídí: *Miroslav Bilek*Text sleduje: *Zuzana Němečková*

PREMIÉRA 4. DUBNA 1980 V DIVADLE ZDEŇKA NEJEDLĚHO

„VŽDYŤ VÍTE, JAK TO CHODÍ...! JEDNOHO KRÁSNĚHO DNE SE SEJDETE
NA RADNICI... TAM VÁM POLOŽÍ PÁR OTÁZEK... ODPOVÍTE ANO,
PROTOŽE JE TAM PLNO LIDÍ, A KDYŽ VŠICHNI ODEJDOU, NAJEDNOU
ČLOVĚK KOUKÁ, ŽE JE ŽENATÝ. A MĀ TO NA DOŽIVOTÍ!“

G. Feydeau ústy pana Pontagnaca

Osoby a obsazení

Pontagnac	Stanislav Šárský
Vatelin	zasloužilý umělec Karel Vochoč Alois Müller j. h.
Rédillon	Jan Filip
Soldignac	Miroslav Horák
Pinchard	František Šec
Gerome	Bedřich Kolliner
Jean	Miloš Pavlín j. h.
Viktor	Zdeněk Žák
Ředitel hotelu	zasloužilý umělec Miloslav Holub, nositel vyznamenání Za vynikající práci
První policejní komisař	Přemysl Matoušek
Druhý policejní komisař	Stanislav Malý
Lucienne Vatelinová	Milena Asmanová
Paní Pontagnacová	Eva Jelínková
Maggy Soldignacová	Jana Vochočová
Paní Pinchardová	zasloužilá umělkyně Jiřina Froňková
Armandine	Irena Rozsypalová
Clara	Saša Kudrová
První hotelový host	Miroslav Olejníček
Druhý hotelový host	Emil Wolf j. h.

Spoluúčinkují členové operního sboru SDO

Feydeau věčně zelený

Ve slovnících a v encyklopediích, ani v těch speciálních, divadelních, toho o něm mnoho nenajdete. A přece každé objevení jeho jména na divadelním plakátě znamená zcela bezpečně plné divadlo. Odkud se vzal takový rozpor?

Že by vědecká serióznost teatrologů neuznávala humor, který je v každé době dráždivým kořením divadla? Snad proto, že feydeauovský humor si neklade velké společensky a morálně očistné cíle, že si na nic nehraje, nic nepředstírá, že nechce být ničím víc než humorem? A je to snad málo?

Do otazníku zkroutená tvář teatrologa ostře kontrastuje s vykičňníky smíchu na tvářích diváků, kteří vědí, co potěbují, kteří milují radost a veselí, jež protěpluje život.

Že by to bylo jen další pokračování kontrastů jeho života?

Syn dobře situovaného úspěšného pařížského spisovatele naturalisticky pikantních románů, jimž nechyběla ani jistá dávka společenské kritičnosti, a několika naprosto neúspěšných pokusů dramatických, se stal prvním autorem pařížských bulvárních divadel.

Pamětníci ho popisují jako člověka uzavřeného, který nevyhledával společnost, žil jen pro svou rodinu, takže ho vlastně málokdo skutečně znal; sám Feydeau o sobě napsal, že je člověkem v životě málo humorným — a přece se stal jedním z nejúspěšnějších komediografů.

Malá drobná postava s obřím množím knírem. Vážnou vědou cudně opomíjený, a přece za téměř čtyřicet let své práce napsal 62 frašek a vaudevillů, takže souborné vydání jeho díla na konci padesátých let přineslo ne méně než 10 svazků. Neznáme z toho mnoho a vlastně ho jako autora stále objevujeme. Již téměř osmdesát let se jeho jméno objevuje na českých divadelních plakátech, ale je to stále jen okruh několika her, od jeho první úspěšné frašky „Dámský krejčí“ až po jednu z posledních — „Postarej se o Amáliku“ a mezitím jen „Slečna od Maxima“, „Champignol“, „Taková ženská na krku“, „Brouk v hlavě“ (v našem divadle hráno pod názvem „Hotel U něžného kocoura“), „Úplně zbytečné parohy“ a kdysi dávno „Láska a piáno“ a „Potrestaný záletník“. Sám o sobě napsal:

„Nedivte se tomu, že jsem smutný. Je to moje každodenní rozpoložení. Nepodobám se ani trochu svým hrám, které mají mnozí lidé za veselé. Já se v divadle nesměji nikdy a v životě se směji jen zřídka.

Když jsem chodil do školy, působilo mi potěšení psát komedie, protože jsem se tím mohl vyhnout nudným úkolům. Mám náramnou chuť na zakázané ovoce. Dnes se však situace obrátila. Divadlo se mi stalo úkolem. Je to moje řemeslo. Nepatřím k těm, kteří tvoří s lehkostí. Když píšu nějakou zřetěšnost, která má rozveselit diváky, vůbec se necítím veselý. Uchovávám si vážnost, chladnokrevnost lékárníka, který připravuje lék:

jeden gram zápletky, jeden gram pikanterie, jeden gram napětí. A všechny ty prvky smíchám dohromady, jak umím nejpečlivěji.“

Tolik on sám o sobě. Zní to až neuvěřitelně ve srovnání s rozverností a rozpustilostí jeho komedií, které plynou s dokonalou lehkostí a samozřejmostí.

Člověk za svého života jako literát nanejvýš úspěšný, umírá 5. června 1921 jako pomatenec v blázinci v Rueil. Motivy tohoto šílenství se do dnes nikomu nepodařilo uspokojivě vysvětlit. Uzavřený před světem, a přece jak dokonale znal svět secesních měšťanských salónů a jejich obyvatelů, ten svět malých i velkých lidí, z něhož těžil své postavy i zápletky svých komedií.

Ne, nic světaborného v nich neobjevil, jsou to přitom jenom ty klasické milostné tří a víceúhelníky, které znala literatura a život po staletí. Ani žádná zdrcující kritika této společnosti v jeho hrách není. On má ty své lidičky docela rád, ale přesto dovede pohlédnout na jejich svět

s potměšilým nadhledem, ze stanoviska životního a mravního kladu. I v tom asi bude jeden z pramenů tak velké obliby jeho her.

A právě tím přesáhl hranice škatulky, která nese pejorativní přídomek „bulvární“, tím, že se sice nevyhýbá pikanteriím, ale že nestaví lascivnost jako svůj autorský morální princip jako jiní autoři bulvárních divadel, kteří si výše zmíněný přídomek zaslouží plným právem (a s ním i věčně zapomenutí).

Ne, není moralista, ale morálka dobrých mravů je životnou půdou, z níž jeho hry nenásilně vyrůstají.

Mají pravdu vážení vědci. Nelze mu dělat kolem hlavy aureolu nějaké společenské progresivity, průbojnosti či myšlenkové novosti. Ale taky nemají pravdu. Protože aureola dobrého humoristy, která mu právem patří, není taky zrovna k zahazení: pro něho, ani pro lidskou společnost. A tedy ani pro literární a divadelní historii. A ani pro současnost. —sl—

Vedoucí technického provozu a výroby dekorací: ing. Ivan Bilek ● Mistři jevištní techniky:

Jan Benek, Zdeněk Václavek ● Vedoucí elektroakustiky: Bořivoj Wojnar ● Mistr osvětlení:

Oldřich Malý ● Vedoucí rekvizitárny: Eva Wiesnerová ● Vedoucí garderobiér: Zdeněk Slíva

● Vedoucí dámské krejčovny: Bohuslava Čiháková ● Vedoucí pánské krejčovny: Štěpánka

Lišková

Státní divadlo v Ostravě

nositel Řádu práce

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě, nositel Řádu práce. Redakce programu: Ladislav Slíva. Obálka a grafická úprava: Mirek Tittler. Fotografie: Vladimír Dvořák. Typografická spolupráce: Antonín Mosler. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 22, Ostrava 1, Hollarova 14. Cena programu 3,— Kčs.

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.